

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

V. Hunc dono dedit Ecclesiæ Romanæ, nec detulit frequentibus Græcorum
Impp. petitionibus; ea præcipuè ratione, quòd aliter Romana Ecclesia tuta
esse non posset, sub domniatu hæreticorum. Quid ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

C. Meruit. De
privilegiis in extrav.

nostras, ob magna Gallorum in sedem apostolicam merita, quam in ceteros Reges. Apud Clementem enim, Meruit, ut ille loquitur, & Philippi Regis *integritas, & progenitorum suorum preclara merita meruerunt, meruit etiam regnicolarum puritas ac devotionis sinceritas, ut tam Regem quam regnum speciali favore prosequeretur.*

III. Sanè dubitandum non est quin eximia quedam jura in rebus ecclesiasticis nostri Reges obtineant, quæ ceteris Principibus hodie non competit. Quod nulli murum videri debet qui privilegiorum multitudinem ex officiorum magnitudine metitur. Conturbaret profectò Ecclesia Romana, nec suppetent illi facultates quibus cum Gallorum Regibus decideret, nisi liberalitatis & perfectæ donationis titulo immensam beneficiorum suorum molem in eam contulissent. Si ergo liberalitate Summi Pontifices rependere volunt quod ex mera donantum liberalitate consecuti sunt, non est cur ceteri Principes nobis in videant benigniore erga Reges nostros Romanæ sedis remissionem. Certent nobiscum liberalitate, tunc integrum illis erit de privilegiis quoque nobilicium certare. Porro tanta sunt tamque illustria Regum nostrorum non solum erga Pontifices, sed etiam erga sedem apostolicam beneficia, ut si raseam, prævaricari, si ea recensem, importunus in narratione rei notissimæ esse videar, præsertim cum in eo argumento accuratissimè versatus sit summa eruditione & pietate insignis vir Ioannes Morinus; qui magnitudinem secularis imperij quo potitur Ecclesia Romana à Regum Francorum munificientia profectam ostendit, fines provinciarum collatarum investigat, commentitiam Constantini Donationem evertit, temporum illorum historiam soleritissimè discutit. Quare non dubitat Regum nostrorum in Romanam sedem beneficia cum beneficiis à Constantino Ecclesiæ collatis conferre. Constantinus enim ab infidelium tyrannide Ecclesiam Christianam liberavit: Reges Francorum ab Ecclesiæ Romana servitutem, qua ab Imperatoribus premebatur, armis suis depulerunt. Constantinus Christianos libertati restituit: Reges Francorum durum Græcorum & Longobardorum jugum perfrerunt, quo cervices Sumorum Pontificum deprimebantur. Constantinus infamia damnatum quondam Christianum nomen, splendore adjecto commendatum reddidit, Romanamque Ecclesiæ aliquot latifundiis & redditibus auxit: Reges Francorum primi, solique, merum mixtumque, imo & summum imperium in

aliquot provincias eidem Ecclesiæ contulerunt, eique tranquillitatem procurarunt, contra infestas Græcorum hæresi infectorum quotidianas minas, & adversus imperium Longobardorum. Horum beneficiorum conscius Paulus Papa scriptu Pippino Regi ejusque filiis: *Etsi omnes capitibus nostris capelli lingue effecti fuerint, non valebant obstante vestra beneficia dignas referre gratiarum actions.*

V. Ut autem quod dicturi sumus hoc capite, facilius intelligatur, observandum est, evocatos à Narsese Longobardos, in Italiā à Gothis ereptam & Imperio restitutam irrupisse, Alboino duce; adeo felicibus auspiciis, ut regnum in Transpadanis regionibus, regiamque Ticini constituerent. Fama gentis concussum Imperator Iustinus II. Longinum Exarchi titulo ornatum mitris anno D L X I X. qui hostium imperium exciperet, & Italia statum ordinaret. Ille praefidia in præcipuis civitatibus constituit, sub Praefectorum imperio; qui relicta veteri Correctorum, Comitum, Præsidum, & si qua alia esset, appellacione, Duces militari nomine dicerentur, & ab Exarcho penderent qui Ravennæ sedem suam collocaverat. Hinc Roma, Neapolis, Beneventum, Spoleto, Duces suos accepserunt. Anno D C C X X V. Luitprandus Rex Longobardorum attritam superioribus bellis Exarchorum potentiam, & dissidiis intestinis laborantem, evertere studuit, Ravennam capit, & diripit. Fugatum Paulum Exarchum, Venetorum copia in urbem atque ditionem reposuerunt. Sed Aistulfus Rex benigniore fato usus anno D C C L I. Ravennam iterum obsecram ad ditionem compulit; Eutychium Exarchorum ultimum, à ceteris urbibus destitutum, in Græciam abire coegerit. Ravennæ captâ, Romam sibi obnoxiam putavit, eodem jure quo Exarchis paruerat. Stephano Papa conditionem tributi rejiciente, Vrbem invadit. Sed Pippini Regis Francorum auxiliis, bina expeditione in Italiā illatis, Aistulfus ad modeliam redigitur; restitutus non solum Romanæ Ecclesiæ patrimonii quæ nefariè invaserat, sed etiam Exarchatu Ravennæ, & adjunctis provinciis quas subegerat jure belli.

V. Has provincias Romanæ Ecclesiæ Pippinus donavit, etsi à Legato Imperatoris Constantinopolitani rogaretur impensis ut eas Imperio restitueret. Sed generosus Princeps pietatem suam laedi passus non est, neque à liberanda Ecclesiæ Romanæ proposito dimoveri; quam Græci, hæresibus infames, æquè premebant, ac Longobardorum

V. C. Ioannes Morinus Prelates
Oratoriū Iesu in
tratatu De la
Grandeur & Su-
veraineté tempore
de donnée à l'E-
glise Romaine par
les Roys de Fran-
ce.

Anastasius in vita
Stephani III. de
Legato Depresso
a ipsa littera fratre
deus reditum impe
pitali munera, ut
Laventianus ne
lens, et ceteris ar
eigilis Exarchis
nominibus ex ca
fis imperiali ar
tibus datur.
Iustus de Pippino
et Germania etiam
filius sacerdos
qui per Gallias
bonorum lavent
filiis intercesserat
per se datus, mihi
presente in Po
nit et nova deli
citione, affirmat
dixi, quod mul
ta cum eis (auctor
episcopis) facili
ter locis quod si
nisi Deus Pro
videt, auferret.

Longobardorum avaritia, & ambitio. Quare postquam Legato denuntiasset se bellum adeo arduum non suscepisse nisi in B. Petri honorem, donationem scriptam Exarchatus Romanum transmisit anno septingentesimo sexagesimo octavo. Contenderunt per aliquot annos à Pippino Constantinopolitani missis Legatis ut res donatas Imperio restitueret, sed immotus permanisit, eam præcipue ob caussam, quod fide Christiana à Græcis violata, tuta sub illorum principatu esse non posset Ecclesia Romana, quemadmodum illi per epistolam suas identidem suggerabant Stephanus III. & Paulus Pontifices. Donatio verò Pippini ita pœnitenda non erat, quin tres provincias, Picenum, Flaminiam, & Aemiliam, & in iis viginti præcius civitates complecteretur, enumeratas ab Anastasio & à Stephano; in quibus Ravenna, Ancona, Bononia, & Ferraria eminebant. Desiderij Longobardorum Regis ultimi audaciā iterum mota sunt arma in Adrianum Pontificem; Ferraria, Faventia, Comaclum occupata; jämque Desiderij Vrbi infestus minatur. Pontifex, in illa rerum calamitate, patria donationis evictioṇem à Carolo Magno Francorum Rege petit; atque ita Desiderij impetas, Gallorum arma in se provocavit: qui regni fortunam Ticini secum obseſſam, deditioṇe tandem in Carolum transtulit anno septingentesimo septuagesimo tertio. Novo reno Carolus, non solum primam Pippini beneficium confirmavit, sed immensis quoque largitionibus eam variis temporibus amplificavit; ut testantur Anastasius & Adriani epistola. Tusciā solidam cum insula Corsica, Capuanam provinciam sive Campaniam, Beneventanum & Spoletanum Ducatus, & provincias Venetiarum & Istriæ, antiquis donationibus adjunxit: quæ hodie in varias dynastias diserpta, à Romana Ecclesia per temporum injuriam ferè omnia abjudicata sunt. Tuscia à Dicibus Florentinis majori ex parte occupatur, Corsica à Ianuenisibus; Venetiarum & Istriæ provincias Respublica Venetorum & Austriaca domus partitæ sunt. Neapolim, Campaniam, Aprutios, & Apuliam retinet quidem Hispanus, sed feudijure, in quo Gallicana liberalitas vestigia supersunt.

Existimabit fortè aliquis munificentia illius omne decus in Pippinum & Carolum ita redundasse, ut in hodiernos Reges nihil præter honestam recordationem derivari possit; ideoque ut obstrictam quidem Romanam sedem summis Caroli Magni beneficiis nullus diffiteri possit, ita propagatum in hanc usque ætatem obligationis hujus

vinculum non sine pudendæ adulationis suspicione dici posse videatur. Sed cùm donationes modum, conditionem, & legem accipiunt quas donator dicere voluerit tempore contractus, videndum est an id fuerit Pippini & Caroli consilium, ut in futurum quoque regno suo prospicerent. Sanè invenimus, ut perpetuum erat beneficium, neque iis quæ usu consumuntur rebus mobilibus, aut quæ functionem accipiunt in suo genere, sed rebus soli, & immobili provincialium possessione constabat, ita quoque Pippinum & Carolum æternam expectasse, in gratiam regni Francorum, naturalem ad amīdææ obligationem. Eam verò legem à Pippino dictam, ut res donata pignus quodam essent æternum mutua inter Romanam sedem regnumque Francorum benevolentia, docet Paulus Papa in epistola ad Pippinum. Laudata enim ejus Principis constantia, quod Græcorum munera repuissit, & donorum suorum perennitatem Ecclesiæ Romanæ spopondisset, subjungit:

De nostra itaque puritate & dilectione, quam erga vos & cunctum à Deo protectum regnum Francorum habere dinoscimur, credimus jam vos plenè esse satisfactos. Pro quo, & ampliori certificatione, Deum cœli testim proferentes, in eam caritatis dilectione, quam cum sancti recordationis domino & germano nostro beatissimo Stephano Papa, & per eum cum omnibus Pontificibus, vos, vestreque suboles, & cuncta vestra proles, atque universum regnum Francorum, usque in finem seculi conservare spoponditis, & nos etiam atque nostros successores Pontifices confitemur esse permanentes, pro exaltatione sanctæ Dei Ecclesiæ, & fidei orthodoxæ defensione. Caroli quoque consilium luculentè explicat Anastasius, si recte ejus verba capio, cùm donationis suæ instrumentum corpori B. Petri manibus suis imposuisse dicit, pro firmissima cautela, & eterna nominis sui & regni Francorum memoria.

Paulus Papa ep.
26. in Cod. Caro²

Anastasius in vita
Hader. 14

V. I. Ludovicus Pius Imperator beneficia patris & avi Sardinæ & Siciliæ donatione cumulavit: cui dono hanc legem addidit, ut electi Pontifices post consecrationem suam Legatos suos ad Reges Francorum mittant, qui inter eos amicitiam, caritatem, & pacem socient, ut ille loquitur. Reliquam Apuliæ partem & Calabriam à Saracenis & Græcis Ludovici II. armis ereptam Carolus Calvus Romanæ Ecclesiæ concessit, ut testantur Annales Fuldenses, unâ cum mero jure supremi dominij, fine consortio Imperatorum retinendo. Ab illo autem die, inquit Eutropius Longobardus, Annales Foldeas,
per anno 876. honorificas consuetudines regie dignitatis nemo Longobardus editus a Goldalto, Regum, nemo Imperatorum adquisivit.